

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارزنده

محل اداره :

مُشَارَقَاتُ الْقُرْآنِ

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور

درج ابدلهين آثار اعاده اولنور

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياستده و بالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و مشوره اسلاميه و ده بحث ايدر و هفته ده برنشر اولنور.

آبونه بدلى

سنه لكى

التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۰	۳۰۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاروددر

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير

عدد : ۶۴

۱۱ ذى القعدة ۳۲۷ پنجشنبه ۱۲ تشرين ثانى ۳۲۵

اوجنچى جلد

قالديغى ده آكلاتق ايچون بوندن تقريباً ايكي سنه مقدم كچمش بر نجاته سنى يازده لم :

قاضى كلان سابق مير بدرالدين افندى حضرتلى بركون وفات ايدر . اغلب احتمالاً نظراً قاضى كلان ، مرحومك مخدومى رئيس بخارا برهان الدين افندى اوله جمدى . فقط امروفرمان حضرت امير بقا خان نام ديكر بر شخه صادر اوله رق برهان الدين مخدوم ايسيه رئيسلكنده ابقا اولنيور . بوندن برهان الدين افنديك دلگير اوله جنى بك طبيعى برشيدى ، بناء عليه رئيس خانه يه كيدرك : حضرت امير بك حقسزلق ياپدى ، فى الحقيقه قاضى كلانغه سز مستحق ايدكز . . . ديه رك دامنه پوستلك ايدنلره بوراده ايجه منافع واردى . طبيعى بوكى شيلر بزم قمرالدينه مخفى اولورمى ؟ بناء عليه رئيسه درس شريكى اولديغى بهانه ايدرك رئيسخانه يه صوقولدى . فته انكيز . . . حر كترلده بولمايه باشلادى . فقط قمرالدينك بد بخنلكنه مى نه سنده در ، بوحادثه بك چابوق كرينه يه [*] عكس ايتدى .

امير طرفندن بعدما قمرالدينك نه قاضى خانه يه ونده رئيس خانه يه كيمه سى يساغ ايدلدى . قهرالدينك بونوعه كرفتار اولمق قمرالدين ايچون هر شيدن آغز ايدى . زيرا بخاراده اكثر وعلى الخصوص عبدالقفا اولان مدرسلرك ترفيع رتبه ايمه سى هر كون صباح نمازندن صكره قاضى خانه ايله رئيس خانه يه كيدرك ركوعدن دهافضله براخنا ايله قاضى كلانله رئيسه سلام ويره رك اتك اوپمه سته توقف ايتديكندن آرتق بو آندن اعتباراً قمرالدينه ترفيع رتبه احتمالى قالمامشى . شو مدرسه غريبه دن غريب اوله رق بوذنيادن كيده جكدى . آنكچون قمرالدين هر شيدن اول ضررينه اولمش بو حكمدن يقاسنى قورتارميه بر فرصت آزاوردى . طبيعى بو بيوك برخدمت كوسترمكنه ممكن اولميه جق . چونكه بوكى خدمتله قمرالدين آره سنده طاغور وار . اولسه اولسه برفته دن استفاده ايله اوله جق . ايشته بواصول جديد تراعى ده آزاديغى تام قارشوسنه چيقاردى . طنجه بر طرفدن اعلمه قويروق اوله رق اعلمك توجهنى قازانه جق ، ديكر طرفدن ده كويا اصول جديد اختلال اوجاغير بونك حضرت اميره برسؤ قصد حاضرليه جفى بيلورم ، بناء عليه قطعياً اصول جديد طرفدارى دكم ، ديه رك حضرت اميرك توجهنى قازانه جق وبوسايه ده عفوينه مظهر اوله جق . وبويوك بيوك تلطيفلره ، رتبه لره نائل اوله رق كوشه عطالنده مريع نشين اوطوره جق . فقط ظن ايدم ميز قمرالدين بو جر كتمده موفق اولسون ، زيرا سياسى دائما فته ايله مملو اوله رق نمايان اولديغندن حضرت اميرك قمرالدينك بو حر كتمه شيقار بر جر كتمه باقيلان نظرله باقه جغه امينز . بناء عليه ابليسلى حيرته پراقه جق قدر اغوا آنده بوانسه بيله نافله در . يالكنز شوقدرى وار ، كه قمرالدينك بو اشتراكى اعلمك ضررينه چيقاجق . چونكه آرتق چوجقلره قدر آكلاتمشر ، كه قمرالدين اولديغى يرده ميمنت

[*] آسياه وسطى شمندوفر خطى اوززنده بخارادن اوج استاسيون قدير يرده امير بخارانك محل اقامتى اولان برشهر در .

اولميه جق ، بناء عليه قمرالدينك بوايشه علناً اشتراكى بخارا ايچون برخير قال عدايدرز . بونلر آرتق كوستريور ، كه قديمه نه كى آدملى طرفدار اوليور . اهالى بخارا ، بورالينى نظر اعتباره آله رق خط حر كترلينى تعيين ايده چكلرينى جدا آرزو ايدرز .

تذريلى احمد تاج الدين

قزنده منتشر رفيق محترم « بيان الحق » غزته سى محررلندن اولوب دور عالم سياحتنده بولونان عبدالرشيد ابراهيم افندى پكندن يازبيور :

چينده كى مسلمانلرك حياتى

بوندن مقدم چينلرك صاحلى حقه ده برخيل شيلر يازمشدم . شيمدى ديه جكم ، مشهور سوزدكه « خسته لق كيدر ، عادت كيمز » ديرلر .

بركون ، نورالدين اخوند خانه سنده مسافر ايدم ، بياض صقاللى غايت اختيار برمسلمان كلدى . نورالدين اخوند ، بوذاتى : « چوق متقى ، چوق صوفى آدمدر ، كوزل علمى وار ، فلان . . . » ديه بزه تقديم ايدلى .

بر آرز قونوشدقمن صوكره - كندى عادتلىنه بناء - قاج ياشنده اولديغى صوردم .

— ۷۸ . . . ۸۰ وارم ، ديدى .

اوتنه برى صحتمز برايكى ساعتى بولدى . آره مزده اولدقجه بر معارفه حاصل اولدقن صوكره اك زياده نظر دقتى جلب ايدن صاحلى حقه قرداشجه برايكى سوزسويلكدن كندى منع ايدمدم : — عزيزم ياشيخ ، ديدم ، صحتكزدن بك متلذذ اولدم . حقيقه سز بيوك برذاتسكز ، عالم بر آدمسكز . فقط بعض اويله غريب عادتلىكز واردر كه اوتنه دبرى بو عاتله مألوفيتكز ، بونك اسلاميه نه درجه مغاير اولديغى تقديردن سزى منع ايدبيور . ايشته از جمله شوصاج مسئله سى . نه غريب عادت ! بو محوسى عادتندن نصل وار كچه ميورسكز ؟ باقكز عمر كز دم واپسينه كمش يارين اجل موعوديكز كليرسه ديوان حقه ، حضور پيغمبره بو حالده نصل كيده جكسكز ؟ هيچ حجاب ايتيورمى سكز . . .

دها بعض شيلر سويلكدن صوكره نهايت ديدم كه : — گل ، مساعده ايتده ، شوشيطان قويروغنى كهلم ، باشكزه علمائى اسلام زياتى اولان كوزل برصاريق صاره لم . . .

عوامندن ده بر ، ايكي كيشى وار ايدى ، آنلرده تصويب ايتديلر : — اوت ، ديديلر ، بوصاچلرك نه دنيايه بر فائده سى وار ، نه آخرتده . حقيقه ، شوقويروقلى كسيكزده بزده سزى تعقيب ايدم ، بونلردن قورتوله لم . . .

اوقومدق آيت ، سويله ملك حديث قالمادى . فقط بزم حضرت شيخه هيچ برى كار ايتدى . بنده ايجه صقيشيديردم اما . نه ديرسكز ، اختيار ، زورله كسه جكزه ديه شبهه دوشمه سونمى ؟ قورقدى .

— ایشم وار، فلان... دیه صیویشدی، کتیدی.

پك عجائب اولدی. بن بوساچ حقنده چوق سويلدم. بعضلری عذرلر بیان ایدیورلر. فقط بواختیارك اوقدر صاچی ده قالماش. اویله ایکنینه کسمك ایسته میور. دیمك که آرتق بو؛ برطیعت اولمش. صاچسز کیدرسه ایمان سز کیده جك کبی کلپور، عموم چینلی لر بویله، صاچلرینی غایت تقدیس ایدیورلر.

بوراده «شمس الضحی» اسمنده بر چوجق وار. حکومت مکتبنده تحصیل ایدیور. پك آز روس لسانی بیلور، دائماً یانمه کلوب کیدیوردی. برکون کندیشه دیدم:

— چوجقم، سن بو صاچلری کس. ای برشی دکل. بو، مجوسی عادت، مسلمانلره یاقیشماز...

— اوت، بن ده کسمك ایسته یورم، دیدی؛ فقط بزم پدر راضی اولمایور.

صوکر ا چوجق کیتمش، باباسنه سويلش: «رشید افندی صاچی کسمه می توصیه ایدیور، بو مجوسی علامتی در، دیور» ایش. اوده: — اویله ایسه بردها کیتمه، اولور که زورله طوتارده صاچلرینی کسر... دیه قورقش و بنم یانمه کلکدن چوجنی منع ایتمش. چوقدن بزی کله بن شمس الضحی به برکون سوقاقده تصادف ایدرک نه یه کلدیکنی صوردم ده او، بونلری آکلاندی. کولدم، و: «بابا که سلام سویله، دیدم، قورقماسون کسمم. سن درسکه دوام ایله!» چونکه چوجق هنوز قرآن اوقومغه باشلامشدی. صاچ قورقوسندن قرآنندن ده واز کچدی.

ایشته نه قدر قییح عادت اولورسه اولسون مرور زمانله طبیعت حکمنه کچور. بزم روسیه ده کی مسلمانلرک صاچنی کیدرملری ده بوقیلندر، اولجه اوزون صاچلر بر آدم کورونجه حیرته قالیوردی. صوکر ا یواش یواش شیمدیکی طرزی اوکرنیدیلر. بونک کبی چینلیرده اوکره نورلر.

شیمدیکی حالده بتون چینه انحق ایکی کشی واردر که صاچسز کز یورلر. عموم چینلی لر، بزم قادینلر کبی، صاچلرینی اوروب آرقیه صارقیتورلر. چوغی ایکی اورکو یاپارلر، بعض صاچی آز اولانلر ده بر اورکو اورلر، صقاللرینی ده تماماً قیرقیورلر.

بواکی ذات بوندن اوچ سنه مقدم صاچلرینی کسمشلر، صقاللرینی براقشیلر. برینی: «وان فان جن» بلده سنده «یونس» اسمنده بر دلقانلی. چینی اسمی ده «مه دیان جن» در. دیگر ی ده: بوذاک پدری عبدالرحمن افندی در. چلی لر بواکی ذاتی وقبله صاچلرینی کسدکلری ایچون، قتل ایده جك اولمشلر. بیچاره لرنه قدر بلالر صاومشلر. حالا عموم چینلی لر بونلره نظر نفرته یاقیورلر.

یونس افندی به صوردم: — نه ایچون کسدک؟ دیدم.

— جائز اولدیغنی روح البیانده کوردم ده آنک ایچون، دیدی. دیمك اولور که چینلی لرتك توك صاچلرینی کسمکه باشلایورلر. بوکون بری جسارت ایدر، کسر؛ یارین دیگر ی اونی تقلید ایدر؛

دیرکن یواش یواش هپسی بواوزون قویزوقلردن قورتولورلر. بونلر اهمیتسز شیلر. فقط غریبدر، میلیونلرجه اهالی به مقدس عقیده اولمش، شیمدیکی حالده چینلی لر هر شیة رضا کوستریورلر، لکن شو صاچ کسمك خصوصنه اصلا یاناشمایورلر.

انسان بتون عادتله بویله صیقی برالفت حاصل ایش. بزم روسیه مسلمانلرنده دخی بوکبی عادات سیة آز دکلدلر. بخاراده، استانبولده، مصرده، مکده، مدینه ده بیله نیجه حرام اولان شیلر جادت اولدیغندن امور مستحسنه صره سنه کچمش، نیجه حلال اولان شیلر ده عاده بناء تحریم اولونمشدر. مثلاً: اولویه نوحه، بتون دیار اسلامده، حتی مکده مدینه ده اعتقاد اولمش. حالبوکه شرعاً مذموم در. بونلری بیانه حاجت یوق. بزم روسیه مسلمانلری اهل کتاب ذبیحه سی حقنده بیک اوچوز سنه دنبری سويلیوب دوران قرآن جلیک سوزینی قبول ایتدیلر.

بناء علیه شونی دیمك ایسترم که چینلی لرتک صاچلری وقادینلرینک ایاقلری بروقت مرهونه قدر اویله قاله جقدر. شیمدیك «مار آم المؤمنون حسناً فهو عند الله حسن» دیه جکزر. باشقه سوزه میدان ده یوقدر. ذاتا بوکبی شیلری ترویج ایدن جهالت در. علم کلیرسه هپ بونلر کیدر. اصل مسئله بوراده در: علم کله جکمی؟.. شیمدیکی حالده بتون چین اولکه سنده علم یوقدر، باخصوص مسلمانلر ده علم نامنه هیچ برشی آراماملی در. یالکزر شو قدر دیه بیلیرز که: آرزو، ایسته که واردلر.

مثلاً مفتی عبدالرحمن افندی مکتب کشاد ایتمش، چینک هر طرفندن طلبه کلش، حتی چینک منتهای جنوب غریب سنده اولان «بون سی» ولایتلرندن، شمال غربی ده «سینن فو» ولایتلرندن پکینه طلبه کلش. بونلر هپ طلبدر. اما نتیجه نه اولور؛ او بللی دکلدلر، بوخصوصه شیمدیدن برشی دینه مز. زیرا طلب بزم تاتارستانده ده وارایدی. حاجی نعمه الله، طالبلرک باشی ایدی؛ صوکر ا احمدبای و عبدالغنی بای حسینفلر اولدی؛ میلیونلر صرف ایتدیلر، هیچ بر نتیجه چیقما دی؛ شو حالده بونلرک ده طلبلرینک صوکی نه اوله جنی معلوم دکلدلر.

شوقدر که طلب تعمم ایدرسه دنیا ده هر شیک اولسی محتمل در: «العبد یدبر والحق یقدر». ازله چین استقبالی مقدورات الهیه دن ایسه، مسبب الاسباب سببی خلق ایدر.

بزالبته چین ترقیسنی صمیمی ارزو ایدرز. هنز ده اولورسه اولسون وهره انکی ملت ومذهبدن اولورسه اولسون ملل شرقیه نک ترقیسی بزم مطلوب در. خصوصاً چینلیرک بزم مناسبتی دخی زیاده در، یتمش سکسان ملیون مسلمانن وار، فقط بوراده چینلیر آوروپانک نظرینی ده تخطر ایدرسه که ملاحظه به سهولت اولور:

زمان قدیمده آوروپالیلر چینه «یاجوج وماجوج» نظریله باقارلردی. اهل اسلام دجالدن قورقدینی قدر آوروپالیلر چینلیردن قورقار، عموماً آوروپا غزته لزی مدهش مدهش مقاله لر یازارلردی. لکن حاضرده آوروپا چینه او نظرله باقاپور، بلکه یاغلی برلقه در، فقط نصل یوتمه لی؟ دیه دوشونیورلر، یوتقی خصوصنده کی بوتورده.

لری ده بری برندن قصقا ملرندن ایلری کلیور . رقابت اولسه همان یوتغه حاضر درلر .

چین فیما بعد آوروپانک مرعاسیدر ، هپ اوتلایه جقلر . چین جزئی عقلانی باشنه طوبلایه رق بر اثر حرکت کوسترسه ایکی میسیونرک جانی فدا ایدرک ها بوکسیر فتنه سی دیه کاورلر ، بالاتفاق اورورلر ، صوکره دخی بر زمان مرهونه قدر یرلر .

یوزملیون خلق اولان ترکیه یی ایکی یوزسنه در یه دیلر ، تایکرمی ملیون قالدجه یه قدر . البته اوچیوز ملیون بلکه دهها زیاده چین دخی ، یوزسنه یه قدر وارماز محو اولور . زیرا اصول جدید قاعده سنه موافق یرلر .

ایشته چین استقبالی ایچون شو احتمال وار . تخلص کریبان ایدرلرسه ، آفرین چینلیرله دیه جکمز ، بلکه کمال خلوص ایله موفقیتلری تبریک و تقدیس ایده جکمز شبهه سزدر .

شوده خاطریه ، کلدی ، بعضی بزم کبی ساده دللر دوشنورلر : بو قدر بیوک مملکتی عجب انصل یوتارلر؟ بوغازلرندن نصل کچیره بیلیرلر؟ پک مستحیل کورونیور .. اوت ، طوغری در ، اولدینی کبی بونلرک بوغازلرندن کچه من ، لکن بونی بزدن مقدم آوروپالیرده ملاحظه ایتشلر ، کچمه جکفی ده قطعی صورتده کلامشیر ، بناء علیه ابتدا پارچه لامق چاره سنی نظراعتباره آله رق اول امرده بونک اسبابنه تشبث ایتشلر در . حالا چین داخنده مکمل صورتده آوروپالیرلر شیمدیکی حالده اختلاف تخمینی اکشیر ، شیمدی هان شونی برآز اول یتشدرمک فکرینه صواشسیورلر . مانچورییه یی آیره جقلر ، مانغولییه یی آیره جقلر ، تبت ذاتاً بتون آیرلش حکمنه در ، تونکین فرانسرلده . وای های وای المانلرده ، بر قاق سنه صوکره بونلرده آزار آزار توسیع ایده جکلر . اجاره کبی بر جوق بهانه لر ایله آلا جقلر . تدریجی ابتدا اوافق درت حکومت تشکیل ایدرلرسه ، صوکره بونلر کندی ارالرنده محاربه قابولری آچارلر ، دیرکن هربری یکدیگرینه قارشی اجنیلر التجاسنه مجبور اوله رق ، نصل تقسیم اولدینی خارجدن کورمک دکل ، کندیلری بیلله حسن ایتزلر .

« الحرب خدعة » معنایی بودر ، بوايه شیمدی غایت تجربیله بریولدر : ترکیه نه اولدی ؟ ترکیه یوز ملیون نفوسی اولان بر ترکیه ایدی ، شیمدی ترکیه نك قارندن جیقمش قاج حکومت وار ! عجباً شو تقسیمدن ترکیه نك خبری وارمی ؟ بلغاریه بزم مللر ظن ایدرلردی . بوندن ۱۳ سنه مقدم فردینانده سلطان حمید شرقی روم والیدکی احسان ایتشدی ، فردینانده استانبوله خادم اوله رق کیردی ، ۱۳ سنه ده پادشاه اوله رق جیقدی .

بوسنه هر سکی ده موقت اداره ایده جکلردی . اوده کتیدی . انکلیزلر اعزایی نام شقی یی تربیه ایچون موقتاً مصر القاهره یه مسافر کشلردی ؛ تملای یرلشدیلر . حالا دبسز اعزایی یی تربیه ایده جکلر . بطلم بزه نه قالدی ؟ جزایر دیرسک الی قولاغنده در . قالاتی ایچونده سلطان حمیده دیدیلر : جاقیتلر اولسون ، هایدی بقال سنیه !

بزم سیاسیون حالا ترکیه تقسیم اولنه جقمی ؟ دیه مسئله آجیورلر . هایدی بوکرده کیرید جزیره سنی بزه احسان بیوردیلر ، نه بیوک اکرام ! عجباصحیح باغشلا دیلرمی ؟ بشای صوکره مسئله دهاییه جک یاره آچمایه جفته امین اوله لمی ؟

بزم خاطر مه شوکلیور : آوروپالیر میراث تقسیم ایچون فرائض کتابنه مراجعت ایتیلر ، هر مملکته دوغریدن دوغری عصبه درلر والسلام .

مع مافیه بونلر هپ خیال در ، بونلرک عکسی دخی محال دکلدر ، دنیا ده اک لذتلی نعمت طاتلی خیالدر . شوخیالندن حقیقتده تولد ایدیور . مجموع خلقی ایکی یوز بیک نفوسدن عبارت قره طاغ ماتی ، شو طاتلی خیال سایه سنده ، ترکیه دن آیرلدی ، مستقل بر حکومت اولدی ، حاضرده مجموع عسکرینی طوبلایه جق اولورسه ، ایکی بیک عسکر جیقه ارمنه مقتدر دکل . بویله ایکن مستقل حکومت اولوب ، لدی الايجاب ترکیه یه یومرووقده کوستره بیلیر . شو حالده اوچیوز ملیون نفوسی اولان چینه ترقی ایدرسه ، هیچ عجب دکلدر ، فقط آوروپالیرک غدار پنجه لرندن بنیان موجودیتلری قورتاره بیلیرلرسه بونده جناب حقک بیوک لطفی در ...

« پکین » عبدالرشید ابراهیم

هندستانه اداره سنه نسبتات

هند مسلمانلری حقنده مساعدات

هندستانده تطبیق ایدلک اوزره بوندن اوچ سنه اول برتسفات نظامنامه سی قلمه آلمش ایسه ده شمدی به قدر تطبیق ایدیه مه مشدی . بونظامنامه موجبنجه هندستان خط سی مختلف ولایتلره تقسیم ایدیلرک یرلی وانکلیزلردن مرکب مأمورین طرفندن اداره ایدیه جکلدر . هند مسلمانلرینک بادی اطمنانی اولمق اوزره هندستان مجلس اداره عمومیه سنده آلتی مسلم اعضا بولنه جقدر . هندستان والیسنه سوء قصد وقوعی متعاقب انکلتزه حکومتی بونسیفات نظامنامه سی تطبیق ایتمه قرار ویرمشر . هندستانده ویرکو تحصیلاتی حقنده ده مهم تبدلات وقوعه کله جکلدر .

فلبه مسلمانلرینک منینفی

فلبه ده ساکن اهالی اسلامیه کچن هفته سلطان مراد ثانی جامع شریفی حولیسنده بر متینغ عقد ایدرک فلبه سنجائی داخنده کی مسلمانلرک حقوقی محافظه ایتک ایچون لازم کن مذاکراتی اجرا ایشدر .

« مطبعه خیره و شرکاتی » مدیر مسئول : اشرف ادیب